

név: iskola: oszt.:

KÉT HÉT EGY NOVELLA

2020-2021

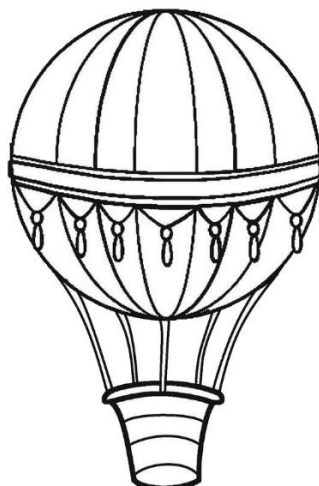
5.-8. osztály

2. forduló

Emma Carroll: Égi tolvaj: Az első léhajózás kalandos története

Budapest: Manó Könyvek Kiadó, cop. 2019

Történelmi ifjúsági regény a 18. századból az első párizsi hőlégballonos repülés
igaz történetén alapul.

1) A regényrészlet melyik szereplőjére gondoltunk? Írd a mondatok után a nevét!

Szarka narancsszínű tollú barátja

Morcos képű szolgálólány

Kedves arcú fiú, a szüleinek papírmalma van

Pierre háziállata

Nem megy neki a tervezés, egész nap
csak ül a dolgozószobájában és bámul kifelé az ablakon

2) Mit tudtál meg Szarka családjáról?

.....

.....

.....

.....

3) Számozással tedd időrendbe Szarka fürdésének „történetét”!

- Szarka tiszta hálóinget kap
- bejön Pierre
- Odett megmossa Szarka hátát
- a szolgálólány az alagsorból felhozott egy bádogkádát
- bekötözik Szarka rossz karját
- egy papírba csomagolt szappant kap Szarka
- Odette levágja a lány tetves haját
- Odette megtölti a kádát fürdővízzel
- Szarka beleül a fürdőbe

4) Mi volt leghihetlenebb és legcsodálatosabb dolog Szarka eddigi életében?

.....

.....

.....

5) És mit szégyellt egyre jobban?

.....

.....

.....

6) Mi is az a súlykérdés?

.....

.....

.....

7) Mit akarnak a kémek?

.....

.....

.....

.....

8) Mi volt Szarka „foglalkozása”?

.....

Következő (3.) feladatlap: 2020. november 30-án, hétfőn
A feladatlapokat letölthetitek a www.bekesikonyvtar.hu oldalról.

Emma Carroll: Égi tolvaj
Az első léghajózás kalandos története
ford.: Rindó Klára, Szabados Tamás
Budapest: Manó Könyvek Kiadó, cop. 2019

4

Meg vagyok rólagyőződve, hogy meghaltam, és a mennyország nevű helyre jutottam, fönny az égbenn. Bár nem nagyon érdekel, hova kerültem – meleg és kényelmes itt –, már amennyiben senki nem akarja, hogy megmozduljak. Amikor kinyitom a szememet, lepedőket, takarókat látok, valaki egy párnát dugott a fejem alá. Életemben először rendes ágyban fekszem.

A kedves arcú fiú is itt van velem. Az ágyam mellett ül, olvas, a kacsája a széke háttámláján üldögél. A kacsá veszi észre először, hogy felébredtem, és, esküszöm, olyan pillantást vet rám, mint aki egy hangyányit sem bízik bennem. Én is alaposan a szemébe nézek, amire az ostoba állat dühösen hápog egyet.

Ez rám irányítja a fiú figyelmét. Amint felpillant a könyvből, elmosolyodik.

– Bonjour! Hogy érzed magad?

Igyekszem felülni az ágyban; nem könnyű, mert a bal karom a mellkasomhoz van kötözve. Az is fáj – mindenem fáj, mintha egy bika gázolt volna oda-vissza rajtam keresztül.

– Élek – nem igazán szoktam ágyhoz, meg ahhoz, hogy a hogylétem iránt érdeklődjenek, úgyhogy kicsit zavarban vagyok. – Hol vagyunk most?

– Nálunk, vagyis a szüleim házában. A baleset után hoztunk ide. Nem emlékszel?

Megrázom a fejemet. Mindent homályosan érzékelek. Felvillanó képekre emlékszem – a kilátásra a magasból, a vállam pukkanó hangjára. És valami homályos ügyre, amit még nem tudok megragadni pontosan, amitől összeszorul a gyomrom.

– Mi a neved? – kérdezi a fiú. – Én Pierre Montgolfier vagyok. És ő – megfordul és megcsiklandozza a kacsát a csőre alatt – Voltaire, a kacsám.

– Remek név egy kacsának – jegyzem meg.

Pierre elvigyorodik.

– Ugye? Tudod, a híres íróról neveztem el.

Nem tudom. Emlékszem, hogy hallottam valahol, hogy Pierre-éknek papírmalmuk van, ami azt jelenti, hogy nincsenek szűkében a garasnak, úgyhogy nyilván tud írni, olvasni, meg mindenféle okos dolgot.

– Téged hogy hívnak? – kérdezi Pierre.

– Hmmm. – Arra gondolok, egyszerűbb lenne valamit kitalálni. De Pierre arca kedves; tetszik nekem.

– Szarka vagyok – mondom.

– Szarka? Ez lánynév?

Kezdek egy kicsit bepipulni.

– Nos, ez az én nevem, ha erre gondolsz.

– És mi a családneved?

Pislogok csak. Családnév?

– Nincs családom. Csak Kokó van meg én – válaszolom.

Elmondhatnám Pierre-nek, hogy apám Algírból jött egy lopott csónakon, és hogy örököltém az arca és haja sötét színét meg a kalandvágyát. Anyám más dolgokat kedvelt: gint ivott és meghalt tőle, amire alig emlékszem, olyan kicsi voltam. Onnantól kezdve magamról kellett gondoskodnom. És ez hellyel-közzel sikerült is. Meggyőződésem szerint egyébként is túlságosan nagy feneket kerítenek a családnak.

– Szarka – ismétlem határozottan. – Szarka vagyok. Mióta vagytok itt?

Pierre az ujjain számol.

– Két hete és egy... nem, két napja.

Megrémülök.

– Tényleg?

Egyetlen éjszakánál tovább sosem maradok ugyanazon a helyen. Új éjszaka, új kapualj, ez a mottóm. Biztonságosabb így. Ha az ember folyton mozgásban van, semmi – vagy senki – el nem kaphatja.

– Végig aludtam? – kérdezem.

– Jórészt igen. Fura dolgokat mondtál álmodban, valamit

az aranypénzekről, és valami egyezségről. Ez talán segít valamit.

A fejemet rázom. De egyre erősödik bennem a félelem. Mintha mindannak a szélén, amire képes vagyok emlékezni, lenne valaki, akivel nem szívesen találkoznék ismét. Ha kiderül, hogy itt vagyok, megkeresnek, és én nem akarok bajt hozni Pierre családjára.

– Nos, kösz mindent, jobb lesz, ha most már indulok – mondom, és lábamat lelendítem az ágyról. Megpróbálok felállni, de a padlónak más tervei vannak. Imbolyog, mint hajó a viharban, és kénytelen vagyok visszahuppanni az ágyra.

– Ügyes próbálkozás – nevet Pierre. – Nem mész sehova, amíg jobban nem leszel.

– Jobban vagyok – tiltakozom. – Rendes a családotól, hogy befogadott, meg minden, de csak azt mondd, mi van a kakasommal, és már itt sem vagyunk.

– Az a madár, amit apa kezébe nyomtál? És amelyik folyton alszik? – kérdezi Pierre. – Hazajött velünk. Nem bírunk tőle megszabadulni.

– Jól van?

Pierre bólint.

– Végig az ajtód előtt várakozott. Odavan érted Szarka. Szegény Kokó. Csaknem kicsordul a könnyem.

– Láthatom?

Pierre kinyitja az ajtót, és pont előtte, a küszöbön ott áll

az én narancsszín tollazatú barátom. Amennyiben egy kakas képén szétáradhat az öröm, akkor az övével ez történt. Még mielőtt Pierre elkaphatná, beront a szobába, felugrik az ágyra, ahol rögtön befészkei magát az ép karom hajlatába, mintha sose váltunk volna el. Rögtön jobban érzem magam, és újból megpróbálok kiszállni az ágyból, de most sem sikerül.

– Ne legyél már ilyen makacs. Pihenned kell – korhol Pierre. – Nagyot estél aznap, amikor segítettél a prototípusnál.

Megint az a fura szó.

Kicsit beindítja a memóriámat, és lassacskán oszladozni kezd a fejemben lévő köd. Most már látom, ahogyan a kötelek kanyarognak a földön. Túl erős volt a szél, az a fehér tárgy túl sok levegővel telt meg, vagy... vagy... valami egyébbel... és túl gyorsan emelkedett, és felkapott a talajról.

Mégsem a leesésre emlékszem a legjobban. A kicsivel korábbi repülés rész jelenik meg a legélesebben az emlékezetemben. Látom, ahogyan távolodik tőlem a föld, látom a csodálkozást Pierre és az apja arcán. Ez volt a leghihetlenebb, legcsodálatosabb dolog, ami valaha történt velem. Már attól dobog a szívem, ha visszagondolok rá.

– Ez tényleg segített – hadarom. – Kár, hogy te leestél, mert fantasztikus volt odafenn a levegőben. Imádtad volna.

– Hidd el, egyáltalán nem tetszett – válaszolja Pierre.
– Senkinek nem állt szándékában repülni azon a napon, és

nem is tervezem, hogy megismétlem a kísérletet. Egyáltalán nem biztonságos.

– Talán egy napon majd az lesz.

Gyorsan témát vált.

– Nem akarok goromba lenni, de olyan szagod van, mint egy vén számárnak.

– Nos, neked meg olyan a szagod, mint... – az az igazság, hogy ő nagyon tiszta, és egyáltalán nincs is szaga.

Fél órával később egy morcos képű szolgálólány lép be. Izad a hónalja meg a háta is, mintha lázas lenne. Aztán már nem is csodálkozom, amikor megpillantom a maga mögött húzott bádorgádat.

– Az alagsorból húztam föl idáig, úgyhogy legyél hálás – veti oda nekem ellenségesen.

Lecsapja, aztán eltűnik, majd visszajön egy kancsó forró vízzel, amit beletölt, majd még eggyel, amíg meg nem telik. Az egyik fordulónál elfelejti becsukni az ajtót, és hallom, mit beszél a folyosón.

– Hordom a fürdővizet, Verte asszony, nem tehetek mást – panaszkodik. – Az állatokat is nekem kell etetnem, meg Joseph úr is olyan fura lett. Az egyik pillanatban azt akarja, hogy hegyezzem ki a ceruzát, a következőben meg kiabál, és összegyűri a papírt, meg azt hajtogatja, hogy már nem megy neki a tervezőmunka.

– Ez a repülés iránti szenvedélye, Odette – válaszolja egy

idősebb nő hangja. – Amióta eltűntek a feljegyzései azon az éjszakán, többé-kevésbé feladta. A malomban sem hajlandó dolgozni. Csak egész nap ül a dolgozósobájában, és bámul kifelé az ablakon.

Ez az utolsó mondat megüti a fülemet. Hiányzó feljegyzések? Ismerősen hangzik.

A kirakós utolsó eleme is megvan, kitt, katt, mint amikor kinyitom a zárat egy hajtúvel. Pont így törtem be ide azon az éjszakán is. Most már egyáltalán nem vagyok rá büszke. Valójában egyre jobban szégyellem magam. Azok a papírok, amiket elvittem – a különböző égboltokat ábrázoló rajzok, és a tárgy, ami mindegyiken ott repült –, Pierre apjának a tervei voltak a repülő tárgy megépítéséhez, nem igaz?

Felnyögök, olyan pocsekul érzem magam. Még a saját alacsony mércém szerint is alávaló dolgot tettem.

Odette újból megszólal:

– Szerintem inkább a baleset. Nem arról a Szarkáról beszélek – azt hallottam, hogy Pierre is majdnem megsérült.

– Nem kockáztathatják meg, hogy elveszítsék az egyetlen fiukat, nem igaz? – helyesel Verte asszony.

– Egyetlen gyerek, ahogy Montgolfier asszony állapotát elnézem az utóbbi időben. Már csak az kéne, hogy aggódjon is.

Amikor Odette visszacsoszog a szobámba, igyekszem úgy tenni, mint aki nem hallgatózott. Átad nekem egy papírba csomagolt tárgyat. Aggodalmasan megszagolom.

– Ez a szappan – bámul rám hitetlenkedve. A köténye zsebéből egy ollót húz elő, és felém közeledik.

Rémülten igyekszem eltűnni a párnák között.

– Az minek kell?

– A hajadnak. Verte asszony azt mondja, le kell vágni. Tetves vagy.

– Nem vagyok – de rögtön meg is vakarom a fejemet. Tele vagyok tetűvel, hát persze.

Kiszállít az ágyból, és leültet egyenesen egy székre. Nem bánik túl finoman az ollóval. Nemsokára olyan sok haj borítja a padlót, hogy el sem hiszem, hogy maradt valami a fejemen. Undorodó pillantással belesöpri az egészet egy vödörbe, hogy aztán majd elégesse.

Hálóingszerűség van rajtam, aminek az ujját könnyen fel lehet hajtani, így Odette be tudja kötni a rossz karomat. Mielőtt észrevehettem volna, a hálóínget is lehúzza rólam. Én meg ott állok pucéran.

– Ne bámészkodj – figyelmeztetem.

Vág egy pofát.

– Jobb dolgom is van, mint a vézna testedet bámulni.

Most már csaknem boldog vagyok, hogy beülhetek a fürdőbe. Mintha egy óriási, langyos pocsolyában ülnék, ami nagyon kellemes. Amikor Odette megmossa a hátamat, biztos vagyok benne, hogy összetéveszt a kőpadlóval.

Utána tiszta hálóínget kapok. A fürdőtől úgy elgyengü-

lök, hogy boldogan megyek vissza az ágyba. Pont jókor bukkan fel először Voltaire, a kacska, majd Pierre feje az ajtóban.

– Jobban nézel ki – mosolyodik el. – Bejöhettünk?

Fáradtan megvonom a vállamat. Felteszem, hogy a hozzá hasonló fiúknak és a kacsáiknak nincs egyéb dolguk egész nap. A fiú újból leül az ágy mellé, és átad nekem egy kis tüköröt, ami a rajta lévő ezüst miatt megér pár fillért.

– Láttad már magad?

Vonakodva veszem át a tüköröt. Láttam eleget a tükörképemet a kirakatokban és lóitatókban, hogy tudjam, nem vagyok egy szépség. Mégis megdöbben, amikor haj nélkül látom meg magam. Nem hiszem, hogy hiú lennék, de a szemem túl nagynak látszik, és szeplők ugranak ki az arcomból. Csupa szöglet vagyok, és árnyék. Pierre kezébe nyomom a tüköröt.

– Úgy nézek ki, mint egy fiú – morgom dühösen, Kokót magamhoz ölelve. Legalább ő nem bánja. Még Voltaire is, aki fontoskodva ül Pierre térdén, hápog egyet. – Látod, a kacska is így gondolja.

– Jobban nézel ki, mint azelőtt – jegyzi meg Pierre.

Megfeszülök: milyen azelőttre gondol? A fürdő előttre? Azelőttre, mielőtt még megjelentem a hátsó ajtónál, hogy ellopjam a dobozt? Mi van, ha az arcom elé tekert kendő nem tévesztette meg? Arra utalt ezzel, hogy tudja, ki vagyok?

Újból az az érzésem, hogy ez a gyönyörű, kényelmes hálószoa egy csapda.

– Nem vagyok letartóztatva, ugye? – érdeklődöm idegesen.

– Letartóztatva? – Pierre elgondolkodva összevonja a szemöldökét. – Azt hiszem, ez attól függ leginkább, hogy mi vagy?

– Mi vagyok?

– Mindenféle aranypénzekről beszéltél álmodban. Lehetsz kém, aki másnak dolgozik.

Visszanyelem a nevetést. Egy kém? Nyilván sok könyvet olvas. De ezek szerint legalább nem néz tolvajnak, és ennek örülök. Korábban nem törődtem azzal, hogy az emberek jó véleményrel legyenek rólam, de valahogy elkezdett számítani, hogy Pierre mit gondol rólam.

– Komolyan mondom, kémek vannak körülöttünk – mondja. – Nemrég betörtek hozzánk, és ebből rájöttünk, hogy valós a fenyegetés, bár szerencsére az ellopott papírok nem voltak létfontosságúak.

– Tényleg? – a hangom furán elvékonyodott. – Ez... azért... megdöbbenő.

Kezd kivörösödni a nyakam: magamra rántom a takarót, hogy elfedjem. Lehet, hogy ezzel kirakom a fejem fölé a „BÜNÖS” táblát.

Csodálatos módon Pierre mintha nem venné észre.

– Az volt, Szarka. Ezért mostantól kétszer olyan óvatosnak kell lennünk – magyarázza, mert túlságosan rendes, és el sem tudja képzelni, hogy nem az ő oldalán állok.

El kell ismernem, hogy érdekes ez a kémekről folyó beszélgetés. Félig ülő helyzetbe tornászom fel magam.

– Mit akarnak ezek a kémek?

– Tudást – feleli Pierre. – Nem csak mi próbáljuk kitalálni a módját, hogyan lehet repülni. Komoly verseny folyik. Senki nem akar második lenni.

– Kinek dolgoznak?

– Az angoloknak – sóhajt fel gondterhelten Pierre. – Ők sem járnak több szerencsével, mint mi, ahogyan a híreket hallom. Ők sem tudják fölfújni a szerkezetüket. A súlykérdést sem dolgozták még ki.

Elgondolkodva ráncolom a homlokomat.

– Súlykérdést?

– Azt, hogy mennyit bírjon el a szerkezet, miközben elemelkedik a földtől, és közben jól repüljön, és mégse legyen teljesen kiszolgáltatva az időjárás szeszélyeinek.

– A szélre gondolsz? – kérdezem, és eszembe jut, hogy úgy hánykolódott a szerkezet, mintha csak egy darab papír lett volna.

– Pontosan.

– Szóval az angolok megpróbálják ellopni a ti ötleteiteket, igaz?

– Biztos vagyok benne, Szarka. Láttam őket. Könnyű kiszúrni a kémeket, ha ismered a jeleket.

– Ugyan, menj már – igyekszem elrejteni a mosolyomat.

– Honnan ismersz föl egy kémet?

– Ezek az emberek nem a saját közegükben mozognak. Olyan hibákat követnek el, amikről valószínűleg nem is tudnak. Vagy... – Pierre felhúzza az egyik szemöldökét –, akik az éjszaka közepén belopóznak.

– Rendben, értem. – Újból elkomolyodom. Ez a kémkedés nagyon hasonlít a tolvajsághoz. Elveszel valamit, ami nem a tied.

Bár egy részem túlzásnak érzi, őszintén szólva képtelen vagyok elfelejteni, milyen érzés volt repülni. Pedig mint minden, ami ér valamit az életben, nem tartható meg sokáig, mivel mások elkezdnek körözni, szaglászni körülötte, és maguknak akarják. Egy tolvaj, mint én, nagyon jól tudja ezt.